

j
872 64 SANDÖVERKEN

Datum 2006-04-06
Dnr 32-2005-0499

Folke Bernadotteakademins årsredovisning 2005

Rikskrevisionen har granskat Folke Bernadotteakademins (FBA:s) årsredovisning, beslutad 2006-02-20. Syftet har varit att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Rikskrevisionen vill efter granskningen av årsredovisningen och avlämnandet av revisionsberättelse fästa ledningens uppmärksamhet på nedanstående.

Rikskrevisionen önskar information senast 2006-05-02 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Intern styrning och kontroll

Rikskrevisionen har vid granskning av årsredovisningen iakttagit ett antal brister som vi anser att FBA bör vidta åtgärder för att förbättra.

Forskning – fredsbevarande operationer

Iakttagelse

Av regleringsbrevet framgår att akademien ska bidra till kunskapsuppbyggnad och ökad förståelse inom sitt verksamhetsfält genom att anstifta och i lämpliga fall bedriva forskning och studier i samverkan med berörda svenska och utländska forskningsorgan och organisationer.

FBA har bildat en arbetsgrupp för hantering av fredsbevarande operationer och forskningen inom detta område. Gruppen består av FBA:s forskningsrådgivare och 14 forskare. Forskare inkommer med ansökningar om stöd till forskning och de specificerar sina idéer samt förslag till budget. Efter behandling i arbetsgruppen rekommenderar/föredrar forskningsrådgivaren för GD vilka som borde få stöd och vilka belopp som har "äskats". GD avgör/beslutar om utbetalning av medel.

Revisionen visar att det inte finns någon formellt fastställd arbetsordning för denna arbetsgrupp som reglerar dess arbete samt hur deras arbete ska dokumenteras. Det saknas formellt fastställda kriterier/riktlinjer som forskningsprojekten bedöms utifrån. Det som projekten bedöms utifrån är att idéerna avser ”outforskad mark” och s.k. policyrelaterad forskning.

Vidare har det framkommit att FBA har brustit i formen för beslutsfattande vid beviljande av stöd. Det saknas formella upprättade GD-beslut för beviljande av stöd och beslut har i vissa fall skett via e-post eller telefonsamtal med GD.

Det har även framkommit att FBA inte upprättar kontrakt med motpart (främst universitet då forskare är knutna till dessa). FBA:s formella beslut meddelas motparten och av det framgår att medlen måste rekvireras. Av beslutet framgår även information om avrapportering, innehåll och tidsramar. Enligt FBA innebär universitetens rekvisering att de godkänner avrapporteringsplikten och något ytterligare kontrakt anses ej vara nödvändigt.

Rekommendation

FBA bör se över hela rutinen för hantering av forskningsverksamheten inom fredsbevarande operationer. Arbetsgruppens arbete bör formaliseras och en formellt beslutad arbetsordning bör upprättas samt krav på dokumentation av deras arbete, då deras roll är väsentlig. Vidare bör FBA formellt fastställa kriterier/riktlinjer för bedömningar av forskningsansökningarna. Det är av stor vikt att samtliga ansökningar behandlas utifrån lika principer.

Vår bedömning är även att FBA bör upprätta formella kontrakt med universitet/forskare som beviljas stöd där det tydligt framgår vad denna ska återrapporera till FBA samt hur medlen ska användas. Formella kontrakt som undertecknas av båda parter är ett juridiskt bindande dokument och utgör stöd vid eventuella tvister.

Köp av tjänst

Iakttagelse

Revisionen har visat att FBA har givit i uppdrag åt Uppsala Universitet att upplåta en anställd på Institutionen för freds- och konfliktforskning för att denne ska bistå forskningsrådgivaren på FBA. Uppdraget ska utföras av deltidsverksam (95 %) projektassistent och sträcker sig över ett år (avser 2006). Det avtalade beloppet uppgår till ca 493 tkr och betalades ut i förskott till Uppsala Universitet.

Revisionen har visat att utgiften har avräknats FBA:s anslag 2005. Enligt ESV:s föreskrifter till Anslagsförordningen 16 § ska inte förskott avräknas anslag.

Vidare framgår det inte tydligt av avtalet hur situationer ska hanteras då någon av parterna inte lever upp till sitt ansvar, bl.a. att medel ska betalas tillbaka om den tilltänkta projektassistenten/Uppsala Universitet av någon

anledning inte har möjlighet att utföra tjänsten. Avtalet reglerar enbart hantering av Force majeure (6§ i avtalet) samt att tvister ska hanteras genom förhandling mellan parterna eller via en av regeringen utsedd skiljeman (7§ enligt avtalet).

Rekommendation

FBA bör se över rutinerna för kontraktering av personal. Vår bedömning är att FBA bör förtydliga de klausuler som hanterar eventuell återbetalning av medel, om tjänst inte levereras enligt fastställd plan.

Vidare bör FBA säkerställa de ekonomiadministrativa rutinerna så att anslagsförordningen efterlevs.

Balansräkningen

Maskiner, inventarier, installationer

Iakttagelse

FBA:s lokaler på Sandö har för en längre tid stått under en omfattande ombyggnation. Syftet är att göra lokalerna mer ändamålsenliga. Fastighetsägaren ansvarar för ombyggnationen samt för allt inköp av elektronisk utrustning. Inköpen görs av fastighetsägaren via underleverantörer. I samband med att ombyggnationen är klar kommer en avräkning att göras med fastighetsägaren/underleverantören, där de faktiska kostnaderna jämförs med investeringskalkylen.

FBA har av fastighetsägaren erhållit en faktura på 4 mnkr (exklusive moms) avseende själva ombyggnationen samt en faktura på 3 mnkr (exklusive moms) som avser maskiner och installationer som innefattas i ombyggnationen. Fakturan på 4 mnkr har redovisats som ”Förbättringsutgifter på annans fastighet” medan den på 3 mnkr har redovisats som ”Maskiner, inventarier och installationer”. Beloppen baseras på en investeringskalkyl upprättad av entreprenören som ansvarar för ombyggnationen. Den specifikation som FBA erhållit från entreprenören avseende maskinerna och installationerna är dock bristfällig och visar inte i detalj vad som innefattas i de 3 mnkr som FBA har betalat. Vidare är det svårt att urskilja om det rör sig om maskiner och installationer eller om det är förbättringsutgifter på annans fastighet. FBA har i bokslutet inte tagit ställning i denna klassificeringsproblematik. Då maskinerna/installationerna mm inte har kunnat tas i bruk under 2005 (eftersom lokalerna inte har färdigställts) har inte heller någon avskrivning gjorts.

Vår bedömning är att FBA har brustit i den interna kontrollen vad gäller uppföljning av nedlagda kostnader hänförliga till ombyggnationen.

Eftersom maskinerna/installationerna inte har tagits i bruk borde de ha klassificerats som ”Pågående nyanläggning” och inte som ”Maskiner, inventarier och installationer”. Vi har även under tidigare år framfört brister i den interna kontrollen vad gäller ombyggnation av lokalerna på Sandö (avrapportering under 2004).

Rekommendation

FBA bör snarast vidta åtgärder för att följa upp nedlagda kostnader för ombyggnationen. Bedömning av hur anläggningstillgångarna ska klassificeras bör göras utifrån de riktlinjer som är gällande för materiella anläggningstillgångar. FBA bör även göra en individuell bedömning av den ekonomiska livslängden per inventariegrupp då kalkylen består av olika typer av maskiner m.m.

Upplupna kostnader

Iakttagelse

Posten upplupna kostnader uppgår i årsredovisningen till 2 237 tkr, vilket är 832 tkr för mycket eftersom semesterlöneskuldena inklusive sociala avgifter blivit felberäknade. Felet visar att FBA brustit i kvalitetssäkringen av årsredovisningen.

Rekommendation

FBA bör se över rutinerna för kvalitetssäkring av årsredovisningen.

Revisionsledare Aleksandra Popovic har beslutat i detta ärende. Revisor Christian Ramstedt har varit föredragande.

Aleksandra Popovic

Christian Ramstedt

Kopia för kännedom:

Utrikesdepartementet